

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

TELEFON: Chelsea 2-3878
NO. 89. — ŠTEV. 89.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

NEW YORK, THURSDAY, APRIL 16, 1931. — ČETRTEK, 16. APRILA 1931

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: Chelsea 2-3878

VOLUME XXXIX. — LETNIK XXXIX

KRALJ ALFONSO SE JE PODAL V IZGNANSTVO

"ŽIVELA ŠPANSKA!" — JE ZAKLICAL, KO SE JE NAHAJAL NA KROVU KRIŽARKE "PRINCIPE ALFONSO"

Križarka se je ustavila v Gibraltarju, da se je zamenjal pri druži kralju njegov tretji sin Juan. — Strmoglavljeni kralj je bil oblečen v civilno obleko. — Kraljica in drugi člani kraljeve hiše se bodo podali preko Pariza v London. — Združene države bodo najbrž priznale novo špansko vlado. Včeraj so praznovali po vsej Španski narodni praznik.

CARTAGENA, Španska, 15. aprila. — Alfonso XIII., ki je bil še do včeraj španski kralj, je odpotoval v izgnanstvo. Ko je stopil na krov španske ladje "Principe Alfonso", je zamahnil z roko ter zaklical: — "Živela Španska!"

Poveljnik je imel naročilo, naj ga odpelje v Gibraltar, kjer se bo sestal s svojim tretjim sinom Juanom.

Vse je kazalo, da se je težko ločil od dežele, kateri je "vladal" od svojega rojstva, to je štiriinštiri deset let.

Oblečen je bil v civilno obleko. V pristanišče Cartageno se je pripeljal z avtomobilom ter je ves čas — sedem ur — sedel poleg šoferja. V drugih avtomobilih se je nahajalo par njegovih sorodnikov ter admiral Jose Rivera, zadnji monarhistični minister. Vozili so se skoro vso noč.

Iz Madrija je odšel šele tedaj, ko mu je republikanska vlada zagotovila, da se članom njegove družine ne bo nič hudega zgodilo.

Kraljica Viktorija je prespala noč v kraljevi palati ter se bo podala preko Pariza v London.

Ko je dospel Alfonso v Cartageno, je bila tam tudi že proglašena republika. Na ulicah so bile zbrane velike ljudske skupnosti, ki so prepevali ter se žigali kraljeve slike.

Na pomolu je nekdo zaklical: — Živel kralj! — nakar se je na tisoče glasov strnilo v krik: — Živela republika!

Nekaj časa bo živel Alfonso v Londonu, potem se bo pa podal v Združene države. Za Ameriko in njen napredok se že dolgo časa zanima. Denarnih sredstev ima dovolj ter bo zamogel živeti v izgnanstvu v razkošju kot največji bogataš.

BARCELONA, Španska, 15. aprila. — V Kataloniji se je pojavit skrajno resen položaj, ko je organiziral novo republikansko vlado separatistični voditelj Francisco Macia.

Revolucionarni ekstremiti so vpravorili velike demonstracije ter začeli ščuvati delavce v predmetih.

Združeni delavski sindikat je napovedal generalni štrajk, ki se je takoj začel.

Tri osebe so bile usmrčene, nad dvajset jih je bilo pa ranjenih. Ekstremiti so osnovali posebne revolucionarne odbore ter aretilari več uglednih oseb, posebno trgovcev.

MADRID, Španska, 15. aprila. — Danes je bil proglašen po vsej Španski narodni praznik, ki se bo praznoval vsako leto v znak spominjanja, da se je Španska iznenadila svojih zatiralcev.

Provizorični predsednik Zamora in ministri so govorili po radio ter opozarjali prebivalce, naj ostanejo popolnoma mirni.

Španska vlada hoče biti demokratična ter bo predložila vsak svoj sklep ustavodajni skupščini v odobrenje. V najkrajšem času bo uvedena stroga preiskava, ki je namen je dogmati, kdo je zakrivil nasilja, ki so se zavrsila v času diktature. Vse krivci bodo najstrožje kaznovani.

Vlada bo respektirala pravice posameznika in bo še razširila svoboščine, ki jih jamči ustava iz leta 1876.

WASHINGTON, D. C., 15. aprila. — Dasi so vladali zadnjega leta med Špansko vlado in Združenimi državami.

NICARAŠKI VSTAŠI ZOPET NAPADAJO

Vstaški voditelj je hotel vproriti napad na Puerto Cabezas. — Štirje Amerikanici ubiti. — Tri pogresajo.

WASHINGTON, D. C., 15. aprila. Državni departement je avtoriziral peveljnika ameriškega kanonskega čolna "Ashville", da izkrica po svoji predvadnosti čete v Puerto Cabezas, potem ko so dospela poročila, da so bili v teku 48 ur ubiti štirje Amerikanici, tri pa pogresajo.

Vstaši so že v neposredni bližini mesta.

Neki poročevalci je dobil od zastopnika Standard Fruit and Transportation Co. v Nicaraški poročilo, da je bilo ubitih že enajst Amerikanov.

Poveljnik kanonskega čolna je izkral takoj nato 25 mož mornarske straže.

Poveljnik Wadell je sporocil mornarskemu uradu, da je v pristanišču 300 Amerikancev, kičajko prve prilike za odhod.

Poveljnik William Dufour, zastopnik Standard Fruit and Steamship Co., ki ima v bližini Porto Cabezas velike plantaže banan, je že dvakrat naprosil državni departement, naj posreduje.

Ameriški prebivalci pristaniščega mesta so prevzeti od paničnega strahu vsled nastopa Sandinovih vojakov.

KUERTEN JE ZGODAJ ZAČEL

Priznal je, da je pahlil dva tovariša pri igri v reko Ren. — Mučenje živali in čitanje zločinske povesti je posebno veselilo morilca.

DUESSELDORF, Nemčija, 15. apr. Peter Kuerten, znani duesseldorfski morilec v masah, se nahaja pod obtožbo devetkratnega umora pred sodiščem. Obtožen je, da je izvršil skoraj sto morilnih dejanj v zadnjih štiridesetih letih.

— Kot devetletni deček, — je izjavil, — sem potisnil dva svoja tovariša pri igri v Ren ter ju držal s palico pod vodo toliko časa, da sta utonila.

— Zelo dolgo sem se bal temnih prostorov, a ta strah se je slednjih poleg.

Oboženec je priznal, da je mučil živali in da je bilo čitanje zlo-

nimi državami prijateljski odnosa, bo ameriška vlada najbrž v najkrajšem času priznala republikanski režim na Španskem.

Južno-ameriške republike, kajih prebivalstvo je Spancem po krvi in jeziku najboljše, bodo priznale špansko republiko najbrž še tekom tega tedna.

Tukajšnji španski poslanik je dobil nocoj pozročilo, da je kralj odpotoval.

Poslanik je rekel, da je storil to v namenu, da prepreči državljanovo vojno.

Podobno poročilo je poslal tudi ameriški poslanik na Španskem, Irwin B. Laughlin.

LIZBONA, Portugalsko, 15. aprila. — Ko se je izvedelo, da je španski kralj odstopil, je nastalo med prebivalstvom silno navdušenje. Vlada je prepovedala vse demonstracije, češ, da bi zamogli nekatere izrabljati položaj na Španskem v agitacijske svrhe proti sedanji portugalaki vladi.

WOLL POZIVA NA BOJ PROTI PROHIBICIJI

Podpredsednik Ameriške Delavske Federacije je izjavil na ženski konvenciji, da ni prohibicija nič drugega kot velika hinavščina.

WASHINGTON, D. C., 15. aprila. Na konvenciji ženske organizacije za prohibicijo reformo je nastopal včeraj kot govornik tudi podpredsednik Ameriške Delavske Federacije, Matthew Woll, ter označil ameriško prohibicijo kot največjo hinavščino, kar jih pozna zgodovina.

— To, kar imamo danes — je rekел — je nullifikacija. — Živimo v času munšajnanja, tajnih distretov, tihotapstva, butlegarstva, ratketarstva, nemoralne ter vsakovrstnih zločinov. Jaz se zavzemam za povraček treznega razuma ter postav, katere bo mogoče izvesti.

Pred njim je govorila predsednica organizacije, Mrs. Charles E. Sabin.

— Vse se boji salona — je rekela — toda, če pomislim na današnje beznice in na današnjo splošno korupcijo, pride dom do prepiranja, da je bil salom ponizno jagne z ozirom na razmere, ki prevladujejo današnji dan.

Nasprotnice prohibicije se še niso odločile, če naj obišejo predsednica Hooverja ter mu pojasnijo svoje stališče.

Prejšnji teden je bila pri njem delegacija žensk, ki zagovarjajo osemajstajni amendment in suhaške postave. Predsednik Hoover je dejel, da nadaljuje na to, kaj misijo moži o tej stvari.

TRIDESET PIKETOV ARETI RANIH V PHILADELPHII

PHILADELPHIA, Pa., 15. aprila. V bližini tovarn, v katerih izdelujejo nogavice, je bilo aretiščenih trideset piketov, dvaindvajset moških in osem žensk. Kot znano, stavkajo izdelovalci nogavic že red dva meseca. Kmalu po aretaciji piketov so izjavili gospodarji, da so pripravljeni sprejeti delavce nazaj, seveda pod neučinkovimi pogoji.

Prejšnji teden je bila pri njem delegacija žensk, ki zagovarjajo osemajstajni amendment in suhaške postave. Predsednik Hoover je dejel, da nadaljuje na to, kaj misijo moži o tej stvari.

MAHATMA SE PRIPRAVLJA NA NOV BOJ

Baje je opustil upanje na uspeh konference.

Radikalci ga dolže, da je izdal njih stvar.

AHMEDABAD, Indija, 15. aprila.

V vladnih krogih se širi novica,

da je pozval Mahatma Gandhi svoje

pristojnike k novi kampanji pa-

sivnega odporja.

Voditelji nacionalistov so baje v velikih skrbih radiča. Premirje med Gandijem in indijskim podkraljem je bilo podpisano v Delhi.

Skelp Gandhija, da obnovi svojo kampanjo nepokorščine, bi bil na- sproten temu premirju.

Na koncu pogovorov v Delhi je Mahatma Gandhi objabil, da se bo udeležil druge konference, v Londonu, kjer bo dosegel trajen mir in večjo neodvisnost za Indijo.

Nekateri politični opozovalci pa so mnenja, da je to le poskus, da se prisili vladu, da izpolni do zadnje črke dogovor v Delhi glede opri- ščenja jetnikov ter vrtenja poseste kmetom, ki so bila zaplenjene.

Drugi pa misijo, da pričakuje Gandhi večjih prednosti vsled obnovljenja boja. Radikalni krogovi so mnenja, da bo Gandhi črpati večje dobitke iz konference v Londonu.

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

EVROPI SE BLIŽAJO HUDI ČASI

Publicist sluti novo evropsko krizo. Govoril je v New Jersey ter rekel, da se bližata dve najbolj nevarni leti.

— Viharni oblaki nad Evropo, — se je glasil naslov predvzema, ki ga je imel Bruce Bliven, urednikista New Republic pred tretjo konferenco proti-vojne zvez.

Kot skrajno nevarna znamenja opisuje Bliven razburjenje, ki se je počastilo francoskega javnega mnenja, radi predlagane zvez Nemčije in Avstrije ter neprestano tekmovanje med Italijo in Francijo. Nevaren je nadalje tudi položaj v Rusiji.

— Če bi se izjavil razboritvena konferenca, — je rekel govornik, — potem preti izstop Nemčije in Italije iz Lige narodov. Njima se bo najbrž pridržala tudi Rusija in iz tega sklepamo, da se obeta svetu velikanska zmešjava.

— Najvažnejša naloga je, vzbudit zopet vero v Ligo narodov.

Dr. John Hibben, predsednik Princeton vseučilišča, ki je sledil newyorskemu publicistu kot govornik, je rekel, da svet dosti prizakuje do Ženeve ter zahteva vstop v Združenje v Ligo narodov.

Med drugimi govorniki je bila tudi gospa Carrie Chapman, ustanoviteljica narodne lige volilk.

— Ženske bodo za vse čase napravile konec vojni blaznosti, — je rekla govorica Mrs. Catt, — brez očeta na to, kaj misijo moži o tej stvari.

MINISTER RESCH ODSTOPIL

DUNAJ, Avstrija, 15. aprila. Danes je odstopil minister za socijalno dobrobit, Joseph Resch, ki pripada krščansko-socijalni stranki. Baje je odstopil zato, ker je njegova stranka zaemo s socialisti glasovala proti znižanju bolniške zavarovalnice. Znižanje je predlagal Resch.

PETINTRIDESET KITAJCEV UTONILO

SANGHAJ, Kitajska, 15. aprila. Počniški parnik "Dachong" je ob izlivu reke Yangtze kolidiral z nekim drugim parnikom. Pri tej prilikli je utonilo petintrideset Kitajcev.

Danes ga je še obiskat ter se je tudi z dijaki pogovarjal.

AMERIŠKO POSLANIŠTVO V NEVARNOSTI

Ogenj je napravil veliko škodo v uradu ameriškega trgovinskega atašega. — Poslanik je edodgodil potovanje.

BERLIN, Nemčija, 15. aprila. — Požar je težko poškodoval znano palačo Bluecher na Pariškem trgu, katero je kupila ameriška vlada, da namesti v njej svoje tukajšnje poslanstvo.

Palata je tronadstropna, in ogenj je izbruhnil v desnem krilu. Požarna brama si je na vse načine prizadevala omejiti ogenj, kar se je slednjih tudi posrečilo. Navzlič tevija je načrtovala v desnem krilu.

Ameriška vlada je plačala za palato milijona mark. Vsa škoda je krita z zavarovalnino.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President L. Benedik, Treas.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
116 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Za celo leto velja list za Ameriko:	Za New York za celo leto	\$7.00
In Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četr leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenčni nedelji in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošiljati po Money Order. Pri spremembah kraja načinov, prosimo, da se nam tudi prejme bivališče nasmani, da hitreje najde mo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: Chelsea 3778

STRMOGLAVLJENJE ŠPANSKEGA KRALJA

V nedeljo so se vršile na Španskem občinske volitve. Španci so volili župane in občinske svetovalec. Posledica teh volitev je bilo strmoglavljenje kralja.

Še nikdar v zgodovini niso občinske volitve strmoglavile kralja.

Res je, da so se agitatorji pri volitah posluševali Alfonsovega imena kot simbola monarhije proti republiki.

Poraz monarhističnih kandidatov je bil znamenje, da je tudi kralju odklenkalo.

Toda pomislišti je treba, da ni odstopil samo kralj, ampak da je odstopilo tudi ministrstvo, da armada ni mogla vzdržati avtoritetne krone ter da se je zrušil ves režim pred skupino republikancev, ki niso prodirali z bajonetom, pač pa z glasovnicami v rokah.

Mi v Ameriki smo zrli na to drama iz daljave.

Tako nenadno in tako hitro se je završila, da zaenkrat še ne vemo, kaj je kako.

Vedelo se je le toliko da bodo Španci, katerim se je po osmih letih prvič mudila prilika, da so se podali na volišče, izrazili s svojimi glasovnicami nezadovoljstvo s sedanjim režimom.

Ogorčenje proti kralju je začelo rasti, ko je bilo uveljavljeno diktatorstvo. Tekom osem let trajajočega diktatorstva je pa dospelo ogorčenje do viška.

Tekom diktatorstva sta začeli pešati španska industrija in trgovina.

Narod je valil krvido za vse na kralja. In tako se je pologama bližal čas obračuna.

Najbrž je strah privedel Alfonsa do tega, da je tako nenadoma odstopil.

Pred odhodom je baje rekel, da mu ne dovoljuje vest izdati povelja, kojega posledica bi bilo prelivanje krvi.

Že samo to v zadostni meri dokazuje, kako mrtva je starodavna Španska.

Starodavni španski maršali in armadni poveljniki bi skušali s svojo krvjo obdržati kralja na prestolu, dočim se zdaj ni nihče zavzel zanj.

Španska je že pred šestdesetimi leti napravila poskus za republiko.

Tedaj se poskus ni obnesel.

Morda se bo zdaj, ker je španski narod v vseh ozirih bolj zrel, zaveden in sposoben.

KNJIGE VODNIKOVE DRUŽBE SO RAZPRODANE

Sprejemamo pa članarino za bodoče leto.
Članarina znaša \$1.—

Clani dobe potem knjige po pošti naravnost iz Ljubljane.
Uprava "G. N."

Nesreča ne počiva!

Tudi smrt ne. Podvrženi ste eni ali drugi vsak dan. KAJ STE PA STORELI ZA SVOJO OBRAMBO IN ZA OBRAMBO SVOJIH OTROK?

Aki ste že zavarovani za slučaj bolezni, negode ali smrti? Ako ne, tedaj pristopite takoj k bližnjemu društvu Jugoslovanske Katoliške Jednote. Naša jednota plačuje največ bolniške podpore med vsemi jugoslovanskimi podpornimi organizacijami v Ameriki. Imovina znaša nad \$1,100,000.00, članstvo nad 20,000. Nova društva se lahko ustanovijo v Združenih državah ali Kanadi z 8. članom. Pristopimo prost. Dorite najboljši slovenski tednik "Novo Dobo", glasilo JSKJ. Pišite po pojasnila na glavnega tajnika, Joseph Pihler, Ely, Minnesota.

Iz Slovenije.

Nevarno in zločinsko početje divij lovcev.

in priča za pojasnitev tega zločina.

Iz raznih krajev prihajajo poročila o lovskeh tativnah, poleg tega pa tudi pritožbe glede izgraden lovcev. Po raznih gozdovih se najdejo zanke in čujejo se strelji v sedanjem času, ko mora pravi lov počivati. Divji lovci pa postajajo nevarni tudi ljudem.

V Kotovju je neki lovski čuvaj domač postal žrtev svojega poklicka. Ko je lezel skozi grmovje, ga je kar naenkrat dvignilo v zrak in ko se je zavedel nevarnosti, je že veljal med vejam par metrov nad zemljo zapet z močno žično zanko. Neki nepridržev je nastavil zanko za srno ter jo pritrdil na upognjeno drevo, ki maj ščipen zadrženo in dvignilo od tal. Namesto srne je torej zanka objela lovskega čuvaja in sicer okoli vrata ter pod pozuhove leve roke, s katero si je delal pot skozi grmovje. Če bi ga bila zanka zadrgnila samo za vrat, bi bilo po njem. Z največjo težavo se je rešil iz nevarnega položaja.

Druga prav divjetovska prednost se je primerila na Španskem poju. Dva ljubljanska lovca sta se na svoje krvlje zajele za osvezenje krvi. Dogovorila sta se bila z zakupnikom sosednjega lovšča glede sestanka. Še preden sta prisila na dočeno mesto, sta zasišli dva rezka strela. Bila sta mnrena, da prijatelj strelja divje golobe.

Hotele sta torej prijatelja iznenadili ter sta lezla po gozdliku. Kmalu sta vpletala lovca in misle, da je njun prijatelj, sta se mu približali. Ko pa so bili le še kakih 80 metrov na razdalji, je lovec naenkrat pošenil za drevo in izza delila se je zabliskala puščina cev. Ljubljanska lovca s' sta se najprej čudila, kaj počenja prijatelj, v trenutku pa je že počil strelj iz risanice. Zdaj sta se Ljubljancema prav hitro zavedala, koga imata pred seboj. Skočila sta vsak v najbližje zavetje in tudi zrastele streli. Zadej sicer nista, pač pa sta divjega lovca pognala v beg.

Napadeni Ljubljanski sodita, da je bil etar okrog 20 let. Običen je bil v rdečasto rjavo kratko suknijo, na glavi pa je nosil svetlosibuklobuk. Divji lovci je zgrešili žrtvi žrtvi majorž v razburjenju. Ko sta ga lovca zdalevala proti Jepeškemu gnezdu, je zbežal preko ceste v lovšči občine Matišice. Na baga je videl tudi zakupnik lava, a ker ni vedel, zakaj gre, ga ni ustavil. Opisal ga je pa prav tako, ker prva dva lovca.

Nevarni divji lovci je najbrž zaledovali srne, ki se kaj rade zadržujejo v okolici Jenčevega gozda. Oborožen je bil s karabiniko.

V Dobri pri Begunjah na Gorenjskem je ustreli neznani divji lovce najlepšega kozoroga, kar jih je bilo na Gorenjskem. Tega kozoroga je importiral še lansko leto baron Born iz Švice ter je plačal zanj in za transport 45.000 Din.

Klub temu, da je bilo po vsej okolici znano, kako znamenita je ta žival in da je odstrel kozorogov strogo zabranjen ter mora celo posestnik zem prosti za dovoljenje odstrela, se je vendarje našel brezvestnik ter unil tako dragoceno divjad. Pravijo, da se je že prijavil.

Na kraj požara je prvo prihitelo gasilno društvo z Gomilskega, a njeni se sledilo društvo iz Gruske vase.

Gasilci so stopili v akcijo, da omogočijo požar in rešijo predognjenim nasproti mlinu se nahajajoče veliko gospodarsko poslopje.

Sreča v nesreči je bila, da vreme ni bilo vetrovno, sicer bi bilo težko obvarčati gospodarsko poslopje. Kar je bilo v mlinu, je pogorelo do zidov, še tehtnice ni bilo mogče rešiti.

V nedeljo, ko so gasilci med ruševinami gasili tleče lesene ostanke poslopja, so naleteli na velike črge moke. Med razvalinami so se nahajali tudi celli škafii ječmena in pšenice.

Celotna škoda po požaru se ceni na 250 tisoč Din. Zavarovan je bil posesnik Dobnik za 100.000 Din, a najemnik Muhovic za 30.000 D.

Na programu je bilo v obliki progovora, ki je načrtno objavljeno v časopisu v obliki progovora, ki pa je navadno precej zabeljen.

— Španski časnikarji pa so naravnost nedosegljivi v umetnosti, kako je treba vzbujati zanjanje občinstva, da ne izgubi stalnega stika s časnikarji.

Dnevnik je torej za Spanca neobhodno potreben. Pred nekaj leti je bilo res še precej ljudi, ki niso znali brati, in takrat je bilo nekaj malega časopisov čisto dovolj.

Danes pa prodaja po ulicah španskih mest časopise celo armada prodajalcev od ranega jutra do po-

KDOR ŠE NIMA SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEDAR

ZA LETO 1931.

CENA 50c

Po zanimivem črtu presega vse doseganje.

BLAZNIKOVE PRATIKE za leto 1931

CENA 20 CENTOV

Naj naroči, dokler jih imamo še v zalogi.

"GLAS NARODA"

216 W. 18th Street
New York City

Dopisi.

Peter Zgaga

S pota.

Minnesota je že v prvi pomlad. Ptice letajo ob jezerih, in vrabci že speljujo svoje mladiče. Selivke iz južnih krajev popravljajo svoja gnita.

Igre in veselice po dvoranah se bližajo koncu. Kmalu se bo začelo slovensko petje ob številnih lepih jezerih.

Na Evelech, Minn., so vprizorili rojaki v veliki mestni dvorani na redno igro "Divji lovci".

Na McKinley, Minn., je izbrano uspela poučna igra "Tri sestre". Igrali so počivali veliko spretost.

Dne 3. maja bo 25-letnica društva št. 93 K. S. K. na Chisholm, Minn. Rojaki so prav pridno pripravljajo, na to, svečano priliko. Pred petindvajsetimi leti so častili misijonarja Friderika Barago ter ga izbrali za svojega društvenega predstavnika.

Slavnost dne 3. maja obeta biti nekaj pomembnega. Vabilo se bo odvajalo tudi več glavnih uradnikov K. S. K. J.

Dne 17. maja bodo priredili na Chisholm Minn., znano Finžgarjevo igro "Verig". Priredi jo društvo št. 110 S. N. P. J.

Pozdrav!

Matija Pogorelc.

Barberton, O.

Slovenska Ženska Zveza, št. 6 v Barberton, O., prav ujedno vabi na igro vse Slovence iz Barbertona v okolice ter iz bližnjih mest, kar je Akron, Kenmore in Rittman. Igra je zelo lepa, žal je bo nobenemu, da je prišel. Pričetek igre bo 18. aprila ob 7. uri zvečer v dvorani društva "Domovina", na 14. St. N. W. Pridite pravčasno, da se lahko začne z igro, ker potem bo še plies, tako da se bo vsem ustreglo.

Za postrežbo je tudi vse dobro prekrivilo. V igri je tudi precej ljudi, ki pa je navadno precej zabeljen. — Španski časnikarji pa so naravnost nedosegljivi v umetnosti, kako je treba vzbujati zanjanje občinstva, da ne izgubi stalnega stika s časnikarji.

Dnevnik je torej za Spanca neobhodno potreben. Pred nekaj leti je bilo res še precej ljudi, ki niso znali brati, in takrat je bilo nekaj malega časopisov čisto dovolj.

Danes pa prodaja po ulicah španskih mest časopise celo armada prodajalcev od ranega jutra do po-

ČASOPISJE IN JAVNO MNE- NJE NA ŠPANSKEM

SEMINA

V zalogi imam najboljša poljska vrta in cvetlična semena.

Plišate po brezplačni semenski cenici.

Blago pošiljam poštne prosto

MATH. PEZDIR

Box 772, City Hall Sta.

New York, N. Y.

VABILo na —

VESELICO

KATERO PRIREDI

SLOVENSKO PEVSKO in DRAMATIČNO DRUŠTVO "DOMOVINA" v Greater New York

v SOBOTO, dne 18. APRILA 1931

Začetek ob 8. uri zvečer

v American Slovenian Auditorium

253 IRVING AVENUE BROOKLYN, N. Y.

NA PROGRAMU BO VEČ NOVIH PESMI

KRATKA DNEVNA ZGODBA

R. GOMEZ DE LA SERNA:

BUDILKA

Budilka, ki ga je vsako jutro zbudila, je vplivala nanj tako, da je bil ves prestrašen, plah, zmesen in razburjen. V njenem glasu je bil tako oster, neusmiljen in pretečen namen, da je iztegova proti nji roke, da bi jo strl, da bi utuhnila. Včasih ga je pa omamil spanec tako, da ni mogel pomiriti tega nenasilnega, narejivega in bojevitega rjevenja. Bili so tudi primeiri, da je budilka nemadoma nenašla in da ga je zelo minkalo razbiti, kamenjati jo; pa ni storil tega, kaj budilka je pela navzle vsem udarcem. Često je padla na tla in njen zvonček je dvakrat ali trikrat žalostno zacingljal; toda čim jo je pobral, je pela dalje, morda še z večjo silo in vtrajnostjo. Lahko je poškodovana, izgubi lahko svoje nožice ali steklo, pa je tako zlobna in trdovratna, da kljub temu trdno nadaljuje svojo pesem.

Moč jo je sovražil, toda potreboval jo je. Vsak večer jo je postavil k svoji posteli in često je čutil tega ubogog samca v nji tovariša, skoroda prijatelja. Vsake noči je dolgo čutil, da ne bo mogel zaspati zadnje je vendar le zaspal. Če ga je tresla mrzlica, se je ta občutel zaradi tiškanja budilke, toda načok, v glavi je čutil trdo in robito budilke in krčil, naj mujo vzeno iz glave, kamor se mu je vredila neznošna, podvijana, neprjetna, trmatna in škodočelna.

Leta so kapala v večnost, a usoda ubogega može se ni niti izpremenila. Vsak dan je budilka zapela ob šestih. Vsak dan razen nedelje, ko je bila budilka skrita na dnu krovčka; ker jo je pa bilo često slisati tudi iz njega, jo je bilo treba odnesti v shrambo za premog. Vsak dan je zbuvala moča; toda, ker mu

To ni moglo biti! On je imel ključ, ki so ga vsi rabili in zavoljo tega svojega velikega poslanstva ni mogel nehati vstajati ob šestih. Treba je bio poiskati novo budilko, močnejšo. Iskal je iz zvestno paniko, v strahu, da bo zaprt v svoji sobi s števnejšim ropotom kakor je bil s precinjo. Toda junastvo njegovega življenja je to zahvaloval, kajti pozabiti ni smemo, da je bil čuvan ključ od posebne omare. Iskal je in iskal, pa ni mogel najti budilke, ki bi odgovarjala njegovemu naraščajoči otopenosti kot posledici njegove neprekosljive pridnosti. Dal si jo je torej narediti, nič drugega mu ni preostajalo.

Narejena je bila kmalu. Bila je velika, baročna, pravi nestvor, komplikirana kakor izjema med stroji, namenjena nekakšni zli neobhodnosti. Imela je bronast zvonec v obliki večnega zvonca, ki je zvonil nekako tako, kakor veliki cerkevni zvonovi pred velikimi prazniki ali ob smerti imenitnih mož. Preizkusil jo je in človek bi mislil, da oznanja zvon požar. Vsa sosečina je pridrivena na stopnišče, kakor da pojde zvonec, sku-

Le za zunanjou uporabo pri
Bolnih mišičih
Prvotnih prehladih
Bolečinah v prsih
Okorelem tliniku
Bolečinah v hrbitu
Izvinili in:
Prevelčenjih
Nevrallgiji

Dobri pristregal! ANCHOR
trgovska emajka na viškem zavoju
za zavaruje.
Knjiga, ki nudi polna navodila
ter pravilne uporabe PAIN-
EXPELLER-ja, je priložena vsaki
steklenici.
V vseh lokarnah
35c in 70c.
Ali direktno iz:

The Laboratories of
F. & R. RICHTER & CO.
BERRY AND SOUTH FIFTH STS.
GROOKLYN, N.Y.

KILLS PAIN -

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

216 West 18th Street
New York, N. Y.

RAZNE POVESTI in ROMANI:

Ana Karenina (10toč)	
zanimivi roman (2 zvezka)	\$5.50
Amerika, pcvod dobre doma najbolje65
Agitator (Kernik) brod.50
Andrej Hofer50
Beneška vedeževalka50
Belgrajski biser50
Beli mesecen40
Bele noči, malo južak60
Balkansko-Turška vojska60
Balkanska vojska, s slikami25
Boj in zmaga, pov.20
Blagajna Velikega vojvode60
Božegor60
Boy, roman45
Burska vojska40
Beatin dnevnik60
Bolični darovi35
Božja pot na Bledu20
Božja pot na Smarni gori20

Cankar:

Grošnik Leonard, brod.70
Mimo krvijenj.50
Mrtvo mesto75
Romantične duše60

Cvetko

Cesar Jozef II.

Cvetina Boregrajska

Čarownica

Cebelica

Črtico iz življenja na knetički

Drobiz, in razno povesti

spiral Milčinski

Durovana, zgodovinska povest

Dekle Eliza

Dalmatinske povesti

Dolga roka

Do Ohrada in Bitolia

Doll z otročjem

Don Kliot iz La Manche

Dve slike. — Njiva, Starca — (Mehko)

Devica Orancska

Duhovni boj

Dede je pravil: Marinka in Hravniki

Elizabeta

Fabičnja ali cerkev v Katakombeh

Fran Baran Trenik

Filozofika ogledna

Fra Diavole (2 zvezka)

Godzdevnik sveta

Godkevič katekizem

Gostilne v starci Ljubljani

Grčka Mytologija

Gospur

Gusar v oblikah

Hodil Murat (Tolstoj)

Hiljapeza, vez

broš.

..... .75

..... .75

..... .75

..... .75

..... .75

..... .75

..... .75

..... .75

..... .75

..... .75

..... .75

..... .75

..... .75

..... .75

..... .75

..... .75

..... .75

..... .75

..... .75

..... .75

..... .75

..... .75

..... .75

..... .75

..... .75

..... .75

..... .75

..... .75

..... .75

..... .75

..... .75

..... .75

..... .75

..... .75

..... .75

..... .75

..... .75

..... .75

..... .75

..... .75

..... .75

..... .75

..... .75

..... .75

..... .75

..... .75

..... .75

..... .75

..... .75

..... .75

..... .75

..... .75

..... .75

..... .75

..... .75

..... .75

..... .75

..... .75

..... .75

..... .75

..... .75

..... .75

..... .75

..... .75

..... .75

..... .75

..... .75

..... .75

..... .75

..... .75

..... .75

..... .75

..... .75

..... .75

..... .75

..... .75

..... .75

..... .75

..... .75

..... .75

..... .75

..... .75

..... .75

..... .75

..... .75

MILAN PUGELJ:

MARTINEK

(Nadaljevanje.)

— Oho! Tebe ima ta psica, zdaj pa vem. Tako se bova pomenila!
— Presneto je bil predzen. Slisal sem, da išče nekaj po kotih, in takoj nato je vrtel v vrati kluč. Odskočil sem za nekaj korakov in čakal. Pokazal se je na pragu s sekirico v roki, prskal je kakor razdražen pes na verigi, režal se je vmes in kričal: — Le blize! Le blize!

— Pa stopi ti blize, če si kaj junaka!
— Obe roki sem držal v žepih in držal piščoli.
— To pa to! Živega vraga se ne bojim!
— Priskočil je, a jas odskočil.
— Nič, oče, vam ne bom storil, samo mir ja boste dali!
— Kaj se izgovarjaš, zelenec? Ali mi misliš ti sploh kaj storiti, ali se ti sploh upaš, kaj?
— Tu je druga reč! Mir ji boste dali, ali ne?
— Še blize je skočil in takrat sem dvignil prvo piščolo.
— Ne naprej, zakaj kar počil vam bom med čreva!
— Kje pa imaš kerajzo, zelenec? Pokaži poprej, če si piščolo res nabil!

— Na stran norje! Na miru jo boste pusili, če ne, pa storim, kar sem rekel.

— Kako si pa rekel, hehe?
— Počil bom!
— Med čreva, hehe!
— Na, kar v glavo!
— Pa poči, če si zakaj!
— Kmet, premisli prej, kaj čebetaš!
— Ti premisli, kaj dekaš. Saj si ne upaš, Pavliha, ko se ječe bojisi!
— Nič se ne bojim!

— Tak dan no, če si kaj ptica.
— Ná —

— Zahreččal je in se zvalil po tleh. Hlapec je priletel s kolom, pa sem imel še tri strele in pobotala sva se. Ko sem se obrnil proti mestu, je pritekla za menoj na cesto ona.

— Za božje ime, kaj bo zdaj z vami?

— V mesto se grem naznanit!

— Zdaj ni na naju dva nič. Pametno živi, pa te bo že sreča doletela.

— Zamoklo se je slišalo tisto malo besed, kar sva jih izgovorila, roko sem ji stisnil, pa sva šla vsak sebi. Ona nazaj v zakleto hišo, jaz pa v jebo.

— Tak ste bili zaprti? — je vprašala Ančka.

— O, bil! Pet let sem bil začeton na hrani in stanovanju. Jedlo se je slabo, pilo vodo, držega časa je bilo pa toliko, da ga je imel vsak, kolikor ga je hotel.

— Ná, glej jo, spet je kupila tov., niške čevlje! Kdo ti bo pa to sival, ko je sam papir! Saj ne drži ta hudičre! No, čakaj takole bomo naredili!

— Kaj je bilo pa potem z Marjeto?

— Kaj je bilo? Kaj pa napravi ženska, če le more? Misliš, da gre v kloster? Kaj pa še! Poroči se, če jo kdo mara!

Torej se je tudi ona poročila?

— I, seveda se je! Glej jo zmešanko!

— Videla se pa nista več, kaj?

— Sva se, sva se! Kako ne? Pet let so me imeli med seboj, potlej so mi napravili dolgo in ganljivo pridigo, 17 kron in 54 vinarjev so mi dali, kolikor sem zasluzil v petih letih s krpanjem.

— Saj ste bili dacar!

— Veš, ko pa ni v ječi sodov, da bi meril, koliko vina je v njih. K čevljatjem so me dali in tam se naučil krpiti. No, izpustili so me in tako, pa dolgem času spet prost in vesel svobode, sem jo rešil in mahal v domačo stran. Med mrzlimi in svimi zidovi sem bil že na vse pozabil, zunaj sem pa spet tako m'sili in čutil, kakor vsi drugi ljudje. Vpravil sem se: Bog vedi, kje je Marjeta in kako ji je? Pa sem stopil v kremko pod tistimi hribi in sem vse izvedel. Omožila se je bila, glej jo ženko! Nekega oštirja je vzela. Capám tako naprej po cesti, zmislijam in pridev do tistega kraja, kjer so mi rekli, da živi. Sedem za mizo in barbam po gospodinji. Kar zasišlim njen ghas in zagledam jo, košato in zdravo, ko si briše roke v predpansnik in stopa iz kuhinje. Gledava se, gledava se, — ona je bleđa kakor zid. Jaz sem, pravim jaz! — Ona molči naprej, kar siva je v obraz in zelenja, pa oči poveša v tla.

— Prestal sem! Daleč je bilo do konca, kakor od nas v deveto deželo, pa se je le iztekel!

— Misliš sem, da te ne bom nikoli več videla!

— Pa me le še, tak veseli se!

— Kako se bom, ko mi je, kakor bi mi kdo srce zarezal. Sama vidiš, da sem grlo ravnala.

— Kaj bo grdo, če je tebi v srečo! Da se dobro imas, ta je prva!

— Tak stopi no gor v sobo!

— Šla sva po stopnicah v nadstropje in mimo naju se je plazilo dvoje otrok, istek in punčka. Nisem vprašal, kar uganil sem, da sta njena, ko sta ji bila v obraz popolnoma podobna. Lepo imate, sem ji reklo v gospodski sobi. No, to mi je pa všeč! Kakor bi prišel v grad! Veliko zrcalo na steni, da se skoro cel v njem vidiš, ma oknih zaves in obstena svetlo in čisto pohištvo.

— Kako pa drugače, ali se dobro razumeta z možem?
— Že gre!

— Kaj se pa tako čudno muzaš?

— Nič. Pravim, da že gre!

— Otroti imas dvoje, kaj ne?

— O pet jih je Bog dal!

— Prav je, naj bodo, ko jih lahko redite. Tisti bi morali premisli, ki jih imajo deset, pa jim nimajo dati kaj jesti.

— Povej, ka ti je bilo? — Hoče vedeti pa pripovedujem. Dolgo čebetam in bolj na kratkočasno plat obračam, čeprav me zabebe v srcu. Govorim, no, kar naenkrat ptrene ona k oknu, pobledi, skoči k meni in se vsa prepade!

— On se je vrnil, mož. Nisem mislila nato, Bog se me usmili!
— Zakaj?

— Tebo bo dobil tukaj in gorje mi!

— Kaj je ta tudi tak?

— Križ bojni, kakšen pa! Ubil me bo! — je vila roke, po stopnicah so pa bobnili njegovi škornji. Planil sem pred njo, zgrabil jo za prsi in kričal:

— Ali denar, ali pa življenje!
— O, — oh!
— Ali denar, ali pa življenje!

— Mož je odpril vrata, pogledal, planil name in me strašansko drsal. Potlej se je popustil, ko je viden, da sem krotak kakor ovca in da grem, kamco hoče. Tepil so me, pa kakso so me bunkali. Dekla — ali kakšen vrag je bila tista ženska — me je bodila s šivanco, in če sem se bolj odmikal in kremšil, bolj jo je veselilo. Potuhal sem jo, zatajeval sem se, in tako se je naveklala, ko je zase spoznala, da nič ne iz-

PRVI IZLET V STARO DOMOVINO PRIREDI KRANJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

na svetovnoznanem, modernem brzoparniku
CUNARD LINIJE

BERENGARIA ki odplije iz NEW YORKA dne 20. junija

Izletniki se bodo ustavili v "Lisieux" na Francoskem, kjer bodo počastili grob Slovenskega pionirja in ustanovitelja K. S. K. J. pok. Rev. F. S. Susteršiča itd.

Glede potnih listov, permitov, vožnih listkov itd. znatenost na Francoskem. V Ljubljani bodo pisite na:

JOSIP ZALAR (ali K. S. K. J.) : : 1004 No. Chicago Street, Joliet, Ill.

ali na sledete agente:

SAKSER STATE BANK 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

MIHALJEVIC BROS. 6201 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio

CUNARD LINE 25 Broadway, New York

počastili grob Slovenskega pionirja in ustanovitelja K. S. K. J. pok. Rev. F. S. Susteršiča itd.

Glede potnih listov, permitov, vožnih listkov itd.

pisite na:

MIDTOWN BANK (Leo Zakrajšek) 630 Ninth Avenue, New York, N. Y.

JOHN L. MIHELJEVIC CO. (August Kollander) 6419 St. Clair Avenue, Cleveland, O.

počastili grob Slovenskega pionirja in ustanovitelja K. S. K. J. pok. Rev. F. S. Susteršiča itd.

Glede potnih listov, permitov, vožnih listkov itd.

pisite na:

CUNARD LINE 25 Broadway, New York

počastili grob Slovenskega pionirja in ustanovitelja K. S. K. J. pok. Rev. F. S. Susteršiča itd.

Glede potnih listov, permitov, vožnih listkov itd.

pisite na:

CUNARD LINE 25 Broadway, New York

počastili grob Slovenskega pionirja in ustanovitelja K. S. K. J. pok. Rev. F. S. Susteršiča itd.

Glede potnih listov, permitov, vožnih listkov itd.

pisite na:

CUNARD LINE 25 Broadway, New York

počastili grob Slovenskega pionirja in ustanovitelja K. S. K. J. pok. Rev. F. S. Susteršiča itd.

Glede potnih listov, permitov, vožnih listkov itd.

pisite na:

CUNARD LINE 25 Broadway, New York

počastili grob Slovenskega pionirja in ustanovitelja K. S. K. J. pok. Rev. F. S. Susteršiča itd.

Glede potnih listov, permitov, vožnih listkov itd.

pisite na:

CUNARD LINE 25 Broadway, New York

počastili grob Slovenskega pionirja in ustanovitelja K. S. K. J. pok. Rev. F. S. Susteršiča itd.

Glede potnih listov, permitov, vožnih listkov itd.

pisite na:

CUNARD LINE 25 Broadway, New York

počastili grob Slovenskega pionirja in ustanovitelja K. S. K. J. pok. Rev. F. S. Susteršiča itd.

Glede potnih listov, permitov, vožnih listkov itd.

pisite na:

CUNARD LINE 25 Broadway, New York

počastili grob Slovenskega pionirja in ustanovitelja K. S. K. J. pok. Rev. F. S. Susteršiča itd.

Glede potnih listov, permitov, vožnih listkov itd.

pisite na:

CUNARD LINE 25 Broadway, New York

počastili grob Slovenskega pionirja in ustanovitelja K. S. K. J. pok. Rev. F. S. Susteršiča itd.

Glede potnih listov, permitov, vožnih listkov itd.

pisite na:

CUNARD LINE 25 Broadway, New York

počastili grob Slovenskega pionirja in ustanovitelja K. S. K. J. pok. Rev. F. S. Susteršiča itd.

Glede potnih listov, permitov, vožnih listkov itd.

pisite na:

CUNARD LINE 25 Broadway, New York

počastili grob Slovenskega pionirja in ustanovitelja K. S. K. J. pok. Rev. F. S. Susteršiča itd.

Glede potnih listov, permitov, vožnih listkov itd.

pisite na:

CUNARD LINE 25 Broadway, New York

počastili grob Slovenskega pionirja in ustanovitelja K. S. K. J. pok. Rev. F. S. Susteršiča itd.

Glede potnih listov, permitov, vožnih listkov itd.

pisite na:

CUNARD LINE 25 Broadway, New York

počastili grob Slovenskega pionirja in ustanovitelja K. S. K. J. pok. Rev. F. S. Susteršiča itd.

Glede potnih listov, permitov, vožnih listkov itd.

pisite na:

CUNARD LINE 25 Broadway, New York

počastili grob Slovenskega pionirja in ustanovitelja K. S. K. J. pok. Rev. F. S. Susteršiča itd.

Glede potnih listov, permitov, vožnih listkov itd.

pisite na:

CUNARD LINE 25 Broadway, New York